

Suzanne Nannette Sablairolles – Pierre Auguste Morin De cirkel is rond

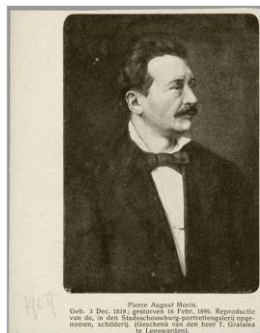
Fred Foppen

Op mijn scherm verschijnt de akte met de tekst “nummer 1444, datum 26 febr 1895, huwelijkse staat *H.*, leeftijd 76 j., geboortejaar 1818, oorzaak van overlijden *Febris interm. Marasmus*, adres *Gov. flinckstr 342 YY*, beroep *tooneelspeler*”. Het zal toch niet waar zijn dat deze toneelspeler de man is over wie ik heb geschreven in mijn verhaal over Suzanne Nannette Sablairolles, de actrice die beroemd was in heel Nederland tussen 1845 en 1867. Meteen de bijbehorende akte opgezocht, en ja, de akte hoort bij Pierre Auguste Morin. Hij was officieel getrouwd met de toneelspeelster Martha Le Duc en dat staat ook in zijn overlijdensakte. Volgens de kranten uit die tijd was hij de vader van de vier kinderen, die Suze Sablairolles heeft gekregen, maar zij heeft altijd geweigerd om de naam van de vader bekend te maken. Zij overleed na de miskraam van haar vierde kind, ingeschreven als LL, levenloos, zoals zo wreed in de akte staat.

Ik had al eerder voor mijn verhaal over Suzanne Sablairolles wat zoekwerk gedaan naar de achtergronden van deze Pierre Auguste Morin, maar nu hij daar opnieuw stond wilde ik meer over hem weten. Ik was er bij mijn verhaal over Suzanne Sablairolles namelijk vanuit gegaan dat Morin net als Sablairolles afstamde van Franse Hugenoten families, die tussen 1650 en 1700 net zoals zovele andere Hugenoten om geloofsredenen uit het katholieke Frankrijk naar Nederland gevlucht waren. Daardoor bestond in die tijd de bevolking in Nederland voor zo'n 10 % uit Franse immigranten.

Uit doop-, geboorte- en trouwaktes is redelijk eenvoudig terug te vinden dat Pierre Auguste Morin de kleinzoon is van Augustin Toussaint Morin. Deze Augustin Toussaint Morin is in 1746 geboren in Argentan, département Orne, in Normandië, zo'n 200 km ten westen van Parijs. Hij begon als muzikant in dienst van de hertog van Orléans en later sloot hij zich aan bij rondtrekkende Franse toneelspelers, die rond 1790 naar Nederland zijn gekomen. In 1791 woonde hij in Amsterdam aan de Botermarkt, nu het Rembrandtplein, en trad hij op als vioolspeler. Deze Morin was dus niet naar Nederland gekomen als gevluchte Hugenoot, andere Morins mogelijk wel, want de achternaam Morin staat al sinds het midden van de 17de eeuw in steden als Rotterdam, Maassluis en Amsterdam vermeld. Veel Morins hebben dienst gedaan bij de VOC.

Augustin Toussaint Morin ging op zijn 45ste op 3 februari 1791 in ondertrouw met de 26-jarige Anna Merlin. Er was kennelijk enige haast om te trouwen, want hun eerste kind Anne Isabelle werd al op 14 april 1791 geboren. Daarna volgden volgens de doopaktes van de Waals Gereformeerde kerk nog zeven kinderen, onder wie Pierre Augustin. Hij werd op 9 maart 1795 in Amsterdam geboren. Volgens zijn biograaf A. A. van der Aa kreeg hij

Pierre Auguste Morin 1818 -1895

muziekles van zijn vader. Op 2 oktober 1816 trouwde hij met de toneelster Johanna Klara Jelgerhuis, dochter van de toen bekende acteur en balletdanser Johannes Rienksz Jelgerhuis. Zijn 70-jarige vader Augustin Toussaint was getuige bij het huwelijk. Het paar woonde aan de Lange Leidsedwardsstraat 178, toen ze op 29 november 1816 hun eerste kind kregen, Alida Maria Margaretha. Vader Johannes Rienksz Jelgerhuis woonde bij hen in. Het paar kreeg in ieder geval een zoon, Pierre Auguste Morin, in Amsterdam geboren op 3 december 1818. Volgens de geboorteakte kreeg het paar ook een dochter, Catharina Esselina Lambotte, die op 3 december 1823 werd geboren in Bergen op Zoom. Met die akte is om twee redenen iets vreemds aan de hand. Ten eerste wilde de moeder dat de achternaam Lambotte ook als voornaam toegevoegd werd aan Catharina Esselina, vandaar haar volledige naam van Catharina Esselina Lambotte Morin en ten tweede werd de geboorteangifte gedaan door Lambert Simon Lambotte. Na het overlijden van Pierre Augustin Morin in Amsterdam op 17 februari 1826 zou Johanna Clara Jelgerhuis, weduwe Morin, op 24 januari 1828 in Middelburg hertrouwen met deze Lambert Simon Lambotte. Een van de getuigen bij dit huwelijk was Jacob Hendrik Sablairolles, de vader van Suzanne Nannette. De families kenden elkaar dus, de cirkel is rond. Catharina Hesselina Morin, zoals ze dan volgens de huwelijksakte heet, zal op 4 mei 1843 in Amsterdam trouwen met William Bouberg Wilson. Getuigen bij het huwelijk waren Lambert Simon Lambotte, stiefvader van Catharina, en haar 24-jarige broer Pierre Auguste Morin.

Pierre Auguste Morin, geboren op 3 december 1818, begon zijn toneelcarrière redelijk jong. Al op zijn 16de trad hij op bij het rondtrekkende revuegezelschap Glasenap. Mogelijk leerde hij de toneelster Martha Le Duc daar kennen, in ieder geval trouwde hij met haar op 22 december 1836 in Amsterdam. Martha was dochter van de turfkraker Karel Le Duc en Antje Aarens, die op 26 mei 1814 waren getrouwd en in de trouwakte staat dat daarbij hun op 26 februari 1814 geboren dochter werd ge-echt.

Pierre Auguste Morin en Martha Le Duc kregen tussen 1837 en 1845 vier kinderen: Johannes Nicolaas Augustus, Cornelis Johannes, Pierre Augustin en Katharina Hesselina. Traditiegetrouw was er dus opnieuw een zoon met de naam Pierre Augustin, geboren op 2 maart 1839 in Haarlem. Rond 1845 woonde het paar Pierre Auguste Morin en Martha Le Duc in Amsterdam aan de Nes 81.

In 1850 voerde het toneelgezelschap de Zuid-Hollandsche Tooneelsten, waarvan Pierre Auguste deel uitmaakte, in de Koninklijke Zuid-Hollandsche Schouwburg de komedie in vijf bedrijven *De Pagestreken* op. Daarin trad ook de 21-jarige Suzanne Nannette Sablairolles op. De recensies waren lovend, “de heer Morin die de rol van den page met zooveel vuur en levendigheid vervult; hij genoot zelfs de eer der terugroeping. Mej. S. Sablairolles met een kleine rol die zij op zich genomen allerliefst vervulde”. Volgens kranten uit die tijd konden de twee het heel goed met elkaar vinden en vanaf dat moment traden ze eigenlijk altijd samen op. Tussen 1852 en 1867 kreeg Suzanne vier kinderen, maar de naam van de vader is op de geboorteaktes niet ingevuld. Haar zoon Jacques Henri Auguste Sablairolles in Amsterdam geboren op 7 juni 1861 woonde na het overlijden van zijn moeder in 1867 eerst bij zijn zus Catharina Marie in Brussel, waar zij zangles volgde en na terugkeer uit Brussel woonde hij van 1876 tot zijn dood op 23 september 1887 in Amsterdam bij Pierre Auguste Morin in de Lange Leidschedwardsstraat eerst op nummer 174 en daarna op 180.

Voor zover uit de bevolkingsregisters is af te leiden hebben Pierre Auguste Morin en Suzanne Nannette Sablairolles nooit op hetzelfde adres gewoond, maar zij speelden wel tegelijkertijd in dezelfde steden, meestal in Amsterdam en Rotterdam. De vrouw van Pierre Auguste Martha Le Duc woonde meestal in Den Haag in de buurt van hun zoon Pierre Augustin tot hij op 32-jarige leeftijd op 28 september 1871 in Den Haag zou overlijden. Voor zover bekend is Martha Le Duc in Den Haag blijven wonen.

De 57-jarige toneelcarrière van Pierre Auguste Morin kwam in april 1893 abrupt ten einde, toen zijn toneelgezelschap, de Vereeniging Het Nederlandsch Tooneel dat gewoonlijk optrad in de Stadsschouwburg van Amsterdam, hem liet weten dat het geen gebruik meer zou maken van zijn diensten. Tijdens zijn afscheidsreceptie werd hij goedmoedig bij zijn roepnaam Guus genoemd en door de jongere acteurs "pa", omdat hij oud was, maar ook omdat P A zijn initialen waren. Nog geen twee jaar later op 26 februari 1895 is hij in Amsterdam overleden en onder grote belangstelling begraven op de Nieuwe Oosterbegraafplaats. Martha Le Duc, weduwe Morin, die in Den Haag woonde, is vlak na hem op 4 mei 1895 overleden in Amsterdam, waar ze op dat moment verbleef aan de Ferdinand Bolstraat 115 waar haar zoon Cornelis Johannes Morin met zijn gezin woonde.

Bronnen en opmerkingen

Bovengenoemde gegevens zijn gebaseerd op geboorte-, doop-, huwelijks- en overlijdensakten en krantenberichten.

De voornamen van Pierre Auguste Morin werden ook geschreven als Pierre August en Pierre Augustin; aangezien er zodoende nogal wat verwarring kan ontstaan wordt de Pierre Auguste, die naar wordt aangenomen een relatie heeft gehad met Suzanne Nanette Sablairolles, Pierre Auguste genoemd en de anderen Pierre Augustin. De achternaam Merlin is ook geschreven als Merlen en Merlem, Le Duc als Leduc en Aarens als Arends. De voornaam van Johanna Clara Jelgerhuis is soms ook geschreven als Johanna Klara.

Augustin Toussaint Morin * Argentan 1746 - † Amsterdami 4 juni 1818; hij woonde in 1818 aan de Kistenmakersgang/ Kuipersgang 132 en is dood gevonden buiten de Leidsche Poort in Amsterdam

Johanna Clara Jelgerhuis * Delft 12 augustus 1793 - † Amsterdam 28 november 1866

Pierre Augustin Morin * Amsterdam 9 maart 1795 - † Amsterdam 16 februari 1826

Martha Le Duc * Amsterdam 26 februari 1814 - † Amsterdam 3 mei 1895

De kinderen van Pierre Augustin Morin en Johanna Clara Jelgerhuis:

Alida Maria Margaretha * Amsterdam 29 november 1816 - † Amsterdam 23 november 1817

Pierre Auguste * 3 december 1818 - † Amsterdam 4 februari 1895; grafsteen Nieuwe Oosterbegraafplaats lokatie 02-2-0011

Catharina Esselina Lambotte * Bergen op Zoom 3 december 1823 - † Amsterdam 3 januari 1845.

De kinderen van Pierre Auguste Morin en Martha Le Duc:

Johannes Nicolaas Augustus * Amsterdam 31 oktober 1837 - † Zuidhorn 12 mei 1838

Cornelis Johannes * Amsterdam 2 september 1841 - † Amsterdam 9 april 1916; grafsteen Nieuwe Oosterbegraafplaats lokatie 30-3-0071

Pierre Augustin * Haarlem 2 maart 1839 - † Den Haag 28 september 1871

Katharina Hesselina * Amsterdam 11 oktober 1845 - † Amsterdam 1 april 1895

De kinderen van Suzanne Nannette Sablairolles en NN:

Suzanne Augusta Jeannette * Rotterdam 14 augustus 1852 - † Den Haag 16 februari 1854

Catharina Marie * Amsterdam 2 mei 1855 - † datum na 2 mei 1935, plaats onbekend, mogelijk Schaarbeek

Jacques Henri Auguste * Amsterdam 7 juni 1861 - † Den Haag 23 september 1887

LL Amsterdam 13 januari 1867.

Pierre Auguste Morin, overlijdensakte 1444, 26 februari 1895

Martha Le Duc, overlijdensakte 3653, 3 mei 1895 met BSDA document: weduwe, 81 j., geboren in 1814, oorzaak van overlijden atrophia seniles, ferd. Bolstr. 115 YY, wonend in 's Hage, beroep souffleur”.

De biograaf A. J. van der Aa heeft ten onrechte als geboortejaar van Pierre Auguste Morin 1819 genoemd, waarschijnlijk omdat de laatste acht onduidelijk geschreven was; op de geboorteakte staat duidelijk 1818. Bovendien noemde Van der Aa de Morin die naar Nederland kwam Pierre Auguste, terwijl deze Morin volgens de aktes Augustin Toussaint Morin heette.

Biograaf Mendes da Costa heeft kennelijk de Pierre Auguste Morin, de één geboren in 1795 en de ander in 1818, door elkaar gehaald. De P A Morin (1795) was getrouwd met Johanna Clara Jelgerhuis en zij waren de ouders van de Pierre Auguste Morin (1818), die bevriend was met Suze Sablairolles.

A. J. van der Aa, Biografisch Woordenboek der Nederlanden, 12e deel, 2e druk, J. J. van Brederode, Haarlem, 1869

M. B. Mendes da Costa, Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek deel 2, Ed. P. C.

Molhuysen en P. J. Blok, p. 942, A. W. Sijffoff's Uitgeversmaatschappij, Leiden, 1912

Algemeen Handelsblad, 12 april 1893, p. 2

Nieuwe Rotterdamsche Courant, 19 augustus 1850, p. 3

August von Kotzebue, De Pagestreken, blijspel in vijf bedrijven in de Nederlandse bewerking van Arend Fokke Simonsz.